

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania [...] Szpitala [...] w R., G. G., M. Ś. i R. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.
o ustalenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 marca 2019 r.,
zażalenia [...] Szpitala [...] w R. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 października 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] postanowieniem z dnia 10 października 2018 r. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez płatnika składek [...] Szpitala [...] w R. (dalej jako SP ZOZ) od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 maja 2018 r., wydanego w sprawie z odwołania SP ZOZ i zainteresowanych G. G., K. H., M. Ś., W. T. i R. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. o ustalenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w odniesieniu do zainteresowanych G. G., M. Ś. i R. W..

W motywach orzeczenia Sąd Apelacyjny wskazał, że we wniesionej skardze kasacyjnej jako wartość przedmiotu zaskarżenia płatnik składek podał odpowiednio

następujące kwoty: w odniesieniu do G. G. - 4.690 zł, M. Ś. – 7.289 zł i R. W. – 5.221 zł. Natomiast art. 398² § 1 k.p.c. stanowi, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50.000 zł, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż 10.000 zł, złożenie skargi kasacyjnej bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia jest dopuszczalne wyłącznie w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Niniejsza sprawa nie należy do żadnej z wymienionych powyżej kategorii spraw, dotyczy bowiem ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. W sprawie o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wartość przedmiotu zaskarżenia należy zaś liczyć odrębnie względem każdego ubezpieczonego pracownika. Skoro wartość przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do zainteresowanych G. G., M. Ś. i R. W. była niższa niż 10.000 zł, to zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego wniósł płatnik składek SP ZOZ domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przyjęcia skargi kasacyjnej w odniesieniu do zainteresowanych G. G., M. Ś. i R. W. do rozpoznania, a także zwrotu kosztów postępowania.

W zażaleniu zarzucono naruszenie - art. 398² § 1 k.p.c., przez uznanie, że skarga kasacyjna dotyczy ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, podczas gdy istotą sprawy jest uznanie i ustalenie przez organ rentowy, iż umowy zawierane przez płatnika składek z zainteresowanymi podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu, a więc są w istocie sprawami o objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym.

Zdaniem płatnika składek, wydane w sprawie decyzje organu rentowego w swej istocie dotyczyły uznania za umowy objęte obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym umowy cywilnoprawne zawarte z pracownikami na świadczenia medyczne - dyżury lekarskie. Tym samym, mimo że decyzje te ustalają wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, to *de facto* uznają określony rodzaj umów cywilnoprawnych za objęte obowiązkowym ubezpieczeniem

społecznym, a takie sprawy nie mieszczą się w katalogu spraw wyłącznych z możliwości składania skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Wobec powyższego poza wymienionymi kategoriami spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, tj. o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego w każdej innej sprawie o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia. A zatem, wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego, Sąd Apelacyjny prawidłowo zakwalifikował rozpoznawaną sprawę o prawa majątkowe jako sprawę o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje dolna granica wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości dziesięciu tysięcy złotych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że osoba wykonująca pracę na rzecz swojego pracodawcy na podstawie umów cywilnych zawartych z pracodawcą albo z osobą trzecią, z którą także łączy pracodawcę umowa, podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik (art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300, dalej jako ustawa systemowa) a płatnikiem składek z tytułu tego ubezpieczenia jest jej pracodawca. Na tym kwestia podlegania przez nią ubezpieczeniom społecznym się wyczerpuje. W związku z tym sprawa o opłacenie przez pracodawcę (płatnika składek) składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika (ubezpieczonego) na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia (lub innej umowy o świadczenie usług) wykonywanej na rzecz tego

pracodawcy dotyczy jedynie wysokości składki, a nie objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, gdyż przedmiotem postępowania w takiej sprawie jest jedynie ustalenie właściwej kwoty podstawy wymiaru składki i wysokości składki, a nie samo podleganie ubezpieczeniom społecznym, ponieważ w sprawie takiej nikt nie kwestionuje, że pracownik albo osoba świadcząca usługi na podstawie umowy prawa cywilnego (zleceniobiorca) podlegają ubezpieczeniom społecznym, bowiem wynika to jednoznacznie z przepisów prawa (art. 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 ustawy systemowej). Zatem jest to sprawa nie o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym, lecz o wysokość podstawy wymiaru składek, ewentualnie także o wysokość składek, czyli sprawa o prawa majątkowe, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia nie niższa niż dziesięć tysięcy złotych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2017 r., I UZ 55/16, LEX nr 2216194; z dnia 29 listopada 2016 r., II UZ 49/16, LEX nr 2202501 i powołane tam orzeczenia).

Skoro w rozpoznawanej sprawie przedmiot sporu wynikał z przyjętej w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej konstrukcji uznania osoby wykonującej pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz własnego pracodawcy za jego pracownika i dotyczył ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, to o dopuszczalności skargi kasacyjnej decydowała wartość przedmiotu zaskarżenia nie niższa niż dziesięć tysięcy złotych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2016 r., II UZ 63/16, LEX nr 2046363 i powołane w nim inne orzeczenia). Z tych samych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie skarżącego w sprawach o tożsamym stanie faktycznym i prawnym postanowieniem z dnia 2 października 2018 r., I UZ 32/18; z dnia 15 listopada 2018 r., I UZ 38/18 oraz z dnia 7 lutego 2019 r., I UZ 56/18 (niepublikowane), uznając, że o dopuszczalności skargi kasacyjnej w rozpoznawanych sprawach decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.